

KAITUM ÄLV/RIVER

Guide för kanotning, flottfärder, fiske
Guide for canoeing, rafting, fishing

UTGIVARE /
PUBLISHER:

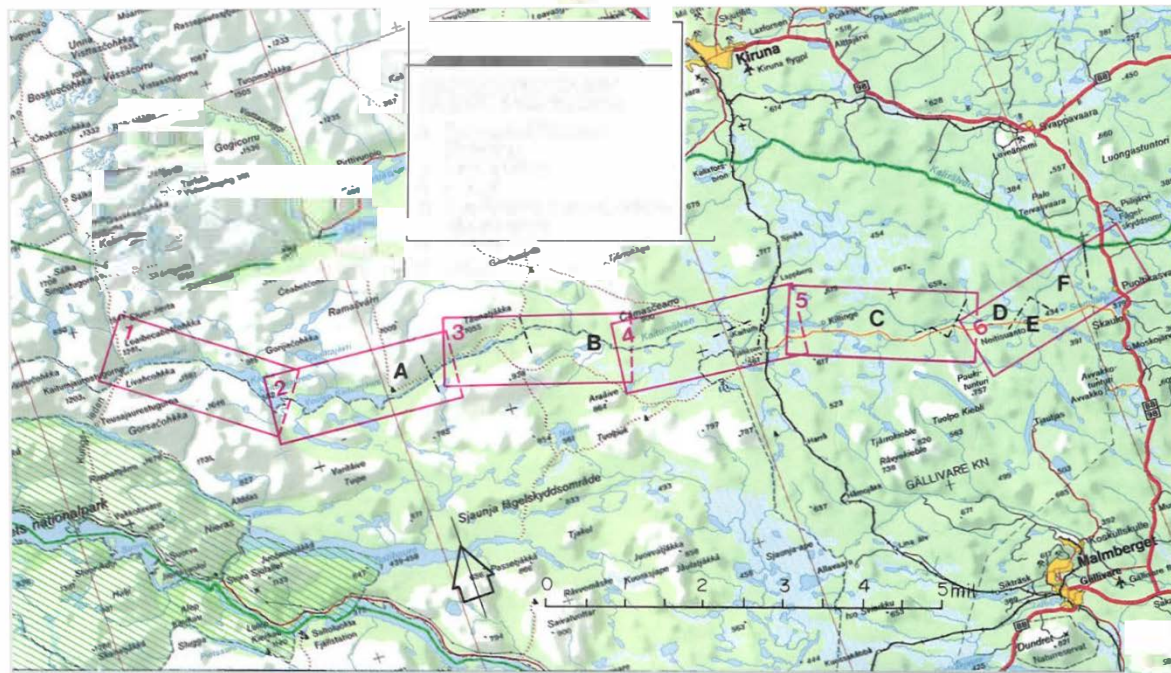

FRAMSTÄLLNING /
PRODUCTION:

KIRUNA LÅNGFÄRDS-
PADDLARE

SKALA / SCALE: 1:75 000

VIDGA DINA VYER OCH MÖT ÄVENTYRET I

Sommar i Gällivare är faktiskt något mycket, mycket skiftande. Allt beror nämligen på vad man har lust att göra — och hur mycket man orkar. Sommaren här norr om Polcirkeln är ljus och lång.

Inom Gällivares rymliga ytor finns allt för den friluftslivs- och frihetshungrande. Här är du i närheten av kända nationalparker som Muddus, Padjelanta, Stora Sjöfallet, Sarek som Dundret, Saltoluokta, Vietas, Ritsemjokk, Killingi och fiscecampen Tjuonajokk, samevisten som Akka och Ritsemjokk. Naturen och vidderna verkar vara obegränsade.

Gällivare bjuder också på spännande aktiviteter som forsränning med gummiflotte, kanoting, glaciärklättring, guldvaskning, jakt och fiske, hjortronplockning.

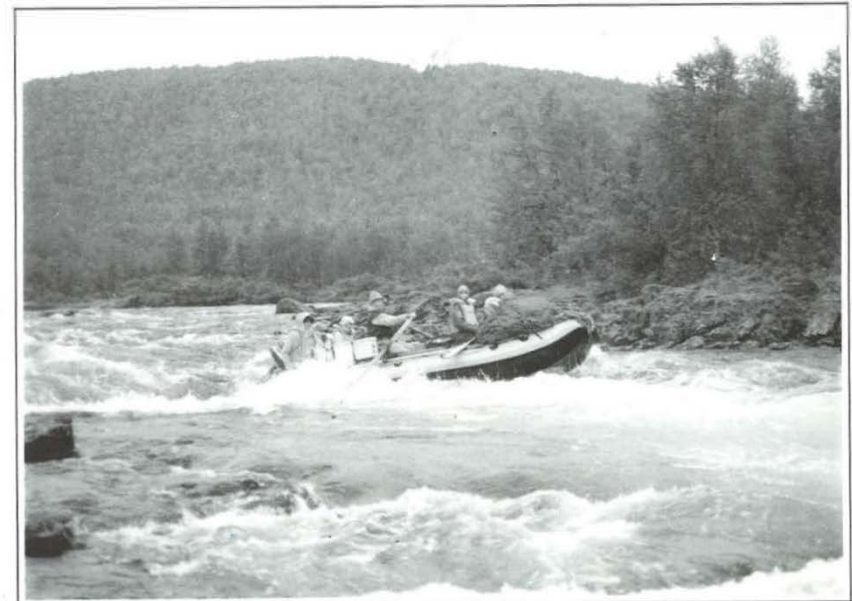
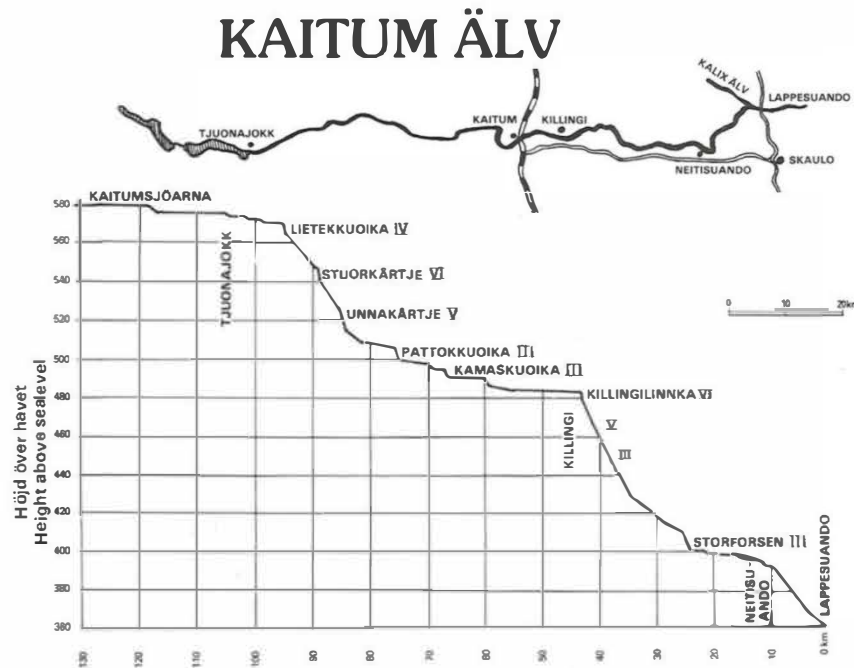
BROADEN YOUR VIEWS AND MEET THE ADVENTURE IN

Summer in Gällivare is really something very, very varied. All depends on what you want to do — and how much you can manage. Summer up here beyond the Arctic Circle is light and long.

Within the spacious boundaries of Gällivare there are a lot of activities for those longing for outdoor life and freedom. In the vicinity there are well known national parks as Muddus, Padjelanta, Stora Sjöfallet, Sarek and the nature reserve Sjaunja. There are tourist stations as Dundret, Saltoluokta, Vietas, Ritsemjokk, Killingi and the fishing camp of Tjuonajokk. There are Lappish settlements as Akka and Ritsemjokk. The landscape and the vast open spaces seem to be unlimited.

Gällivare also offers exciting activities as rafting, canoeing, glacier climbing, gold washing, hunting, fishing and cloudberry picking.

UNNAKÄRTJE

Foto: Hans Eriksson

KAITUM ÄLV

Kaitum älv har sin början långt inne i fjällvärlden, i orört väglöst land. Här får landskapet sin prägel av de långsträckta sjöarna, inramade av 1000 meter höga, branta fjällsidor ("pakte" på samiska).

Vid Tjuonajåkk, där älven har sin egentliga början, har det dramatiska landskapet övergått i mjukt rundade berg med omgivande myrar och hedar.

Hela Kaitum älvdal hyser en rik flora och fauna med över 300 växtarter, 138 fågelarter och 26 däggdjursarter. Älven utgör den nordliga gränsen för Sjaunja naturreservat.

Att färdas på fjällvatten är en fängslande upplevelse som kan bli krävande om man inte känner till förhållandena. På Kaitumsjöarna ligger isen väldigt länge, ofta fram till midsommar. Vattnet är kallt och vindarna kan växla snabbt. Färdas därför alltid nära land! Älven har forsar av alla svårighetsgrader och flera av dem är mycket svåra.

I Kaitum älvdal möter man dagens samiska kultur, liksom spår efter äldre tider. Här träffar man också på kända konstnärsmän som SKUM, FANKKI, LABBA och POGGATS.

Älven erbjuder fina upplevelser i vacker natur, bra fiske och avancerad forsränning. Älvens vildmarkskaraktär ställer dock stora krav på kanotistens förmåga att klara sig själv.

THE RIVER KAITUM

The River Kaitum begins high up in the canyonlike mountains — some of them more than 1,000 m high — and runs across vast, untouched virgin lands. These kinds of mountains are called "pakte" by the Lapps.

At Tjuonajåkk, where the river is born, the landscape changes. Here the mountains have a more rounded profile and they are surrounded by bogs and moors.

The valley holds a great variety of flora and faunae, with more than 300 different species of flowers, 138 of birds and 26 of mammals. The River Kaitum forms the northern borderline of the nature reserve "Sjaunja".

Travelling on mountain rivers is an exiting experience, but it could become a rather dangerous one too, unless you have informed yourself very carefully about the special circumstances that you have to pay attention to (see below).

Since the Kaitum lakes are covered by ice during a great part of the year (often beyond mid summer), the water is of course extremely cold. You must also keep in mind that the weather and winds can change instantly up here. Therefore we recommend you to keep close to the shore, when travelling on water. Last but not least, be aware that the river has many rapids — some of them even experienced canoeists find very difficult to handle.

When travelling along the river you will get in contact with Lappish culture (ancient and modern). Some well-known Lappish artists are Skum, Fankki Labba and Poggats.

Travelling on the river you will experience the breathtaking scenery, enjoy the excellent fishing and make very advanced descents on the rapids. Your ability as a canoeist will certainly be thoroughly tested!

FORSKLASSER

Forsarnas svårigheter är bedömda efter internationell praxis i 6 klasser (I-VI) med ökande svårighet. Ibland är dock bedömningen en klass högre än i Mellaneuropa.

Klasserna ändras med vattenståndet.

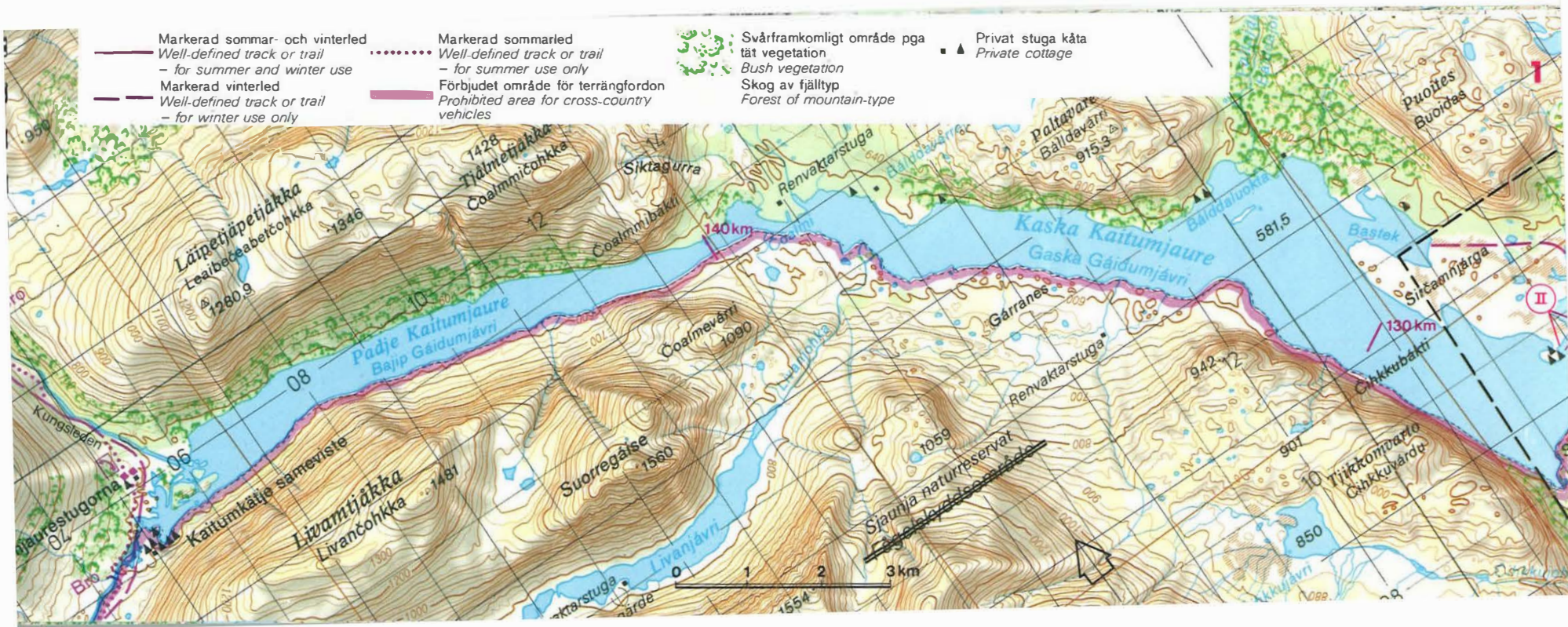
Klass	Beskrivning	Kan paddlas av
I	Svagt porlande strömt vatten med små regelbundna vågor. Lätt att finna väg.	Nyborjare
II	Lätt brusande och stänkande vatten med vågor som ibland bryter på topparna. Få hinder men inte alltid lätt att finna väg.	Medelgod paddlare
III	Kraftigt brusande fors med en del mindre fall (trappor) och brytande vågor. Hinder som kräver manövrering. Kapell, hjälm samt rekognosering tillrådes.	Erfarna paddlare
IV	Dånande och stenig med kraftiga virvelbildningar. Trappor med höga skummande stoppvågor (valsar). Hinder som kräver mycket manövrering. Kapell, hjälm samt rekognosering nödvändig.	Mycket erfarna paddlare
V	Som klass IV men med starkare ström och brantare lutning. Mycket kraftiga valsar med farliga baksug. Till största delen "vitvatten".	Experter
VI	Som klass V men ännu starkare strömmar och valsar. Stora fall. På gränsen till det ofarbara.	Experter

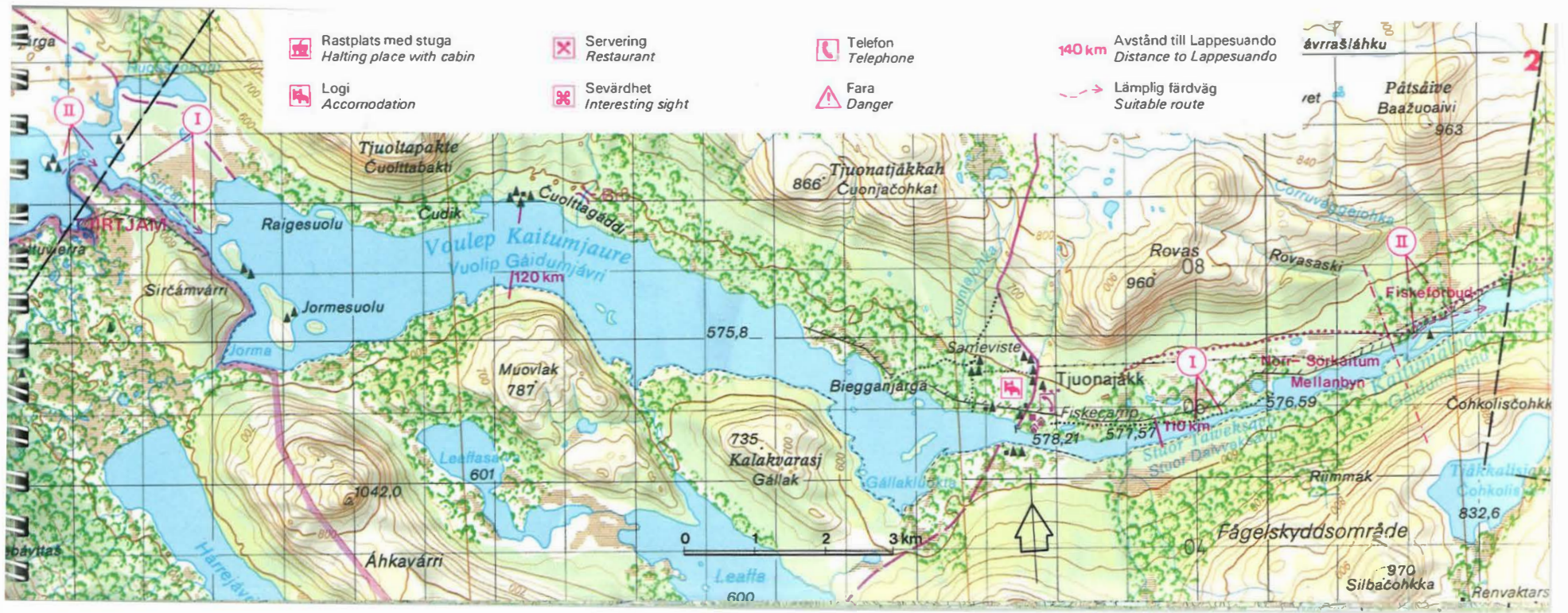
RIVERGRADING

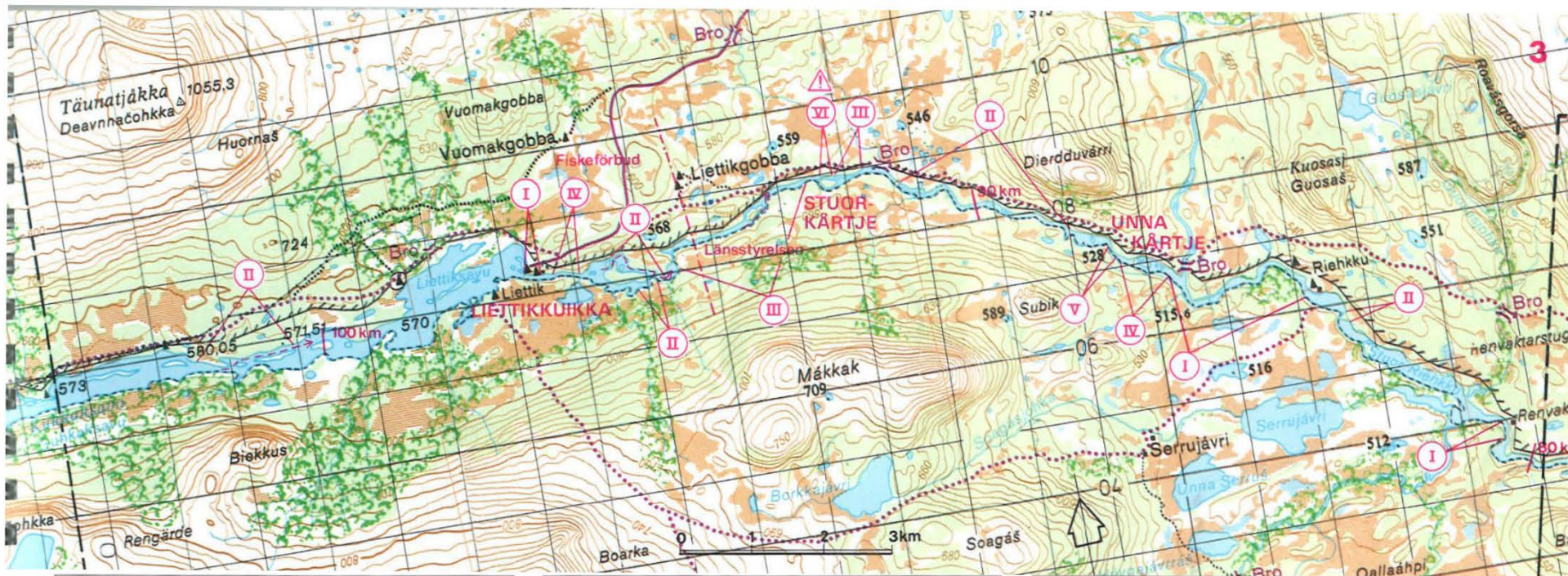
The difficulties of the rapids are judged using the international grading system of 6 classes (I-VI). Sometimes the judgement is however one class higher than in other parts of Europe.

The classification may be changed because of the waterlevel.

Class	Description of the river	Can be paddled by
I	Slightly agitated flowing water with small regular waves. Any route possible.	Novice
II	Slightly roaring and splashing water, sometimes with waves breaking at their tops. Few difficulties but route mostly recognisable.	Average paddler
III	Strongly roaring rapid with small falls and breaking waves. Difficult sections which demand good skill. Spraydeck, helmet and inspection of the rapids recommended.	Experienced paddler
IV	Roaring and stoney rapid with strong whirlpools. Falls with high foamy stoppers. Sections which demand skill, Spraydeck, helmet and inspection of the rapids necessary.	Very experienced
V	Like class IV but stronger currents and higher falls. Very strong stoppers, dangerous back-tow. Mostly "white water".	Experts
VI	Like class V but even stronger currents and stoppers. Big falls. The limit of navigability.	Experts

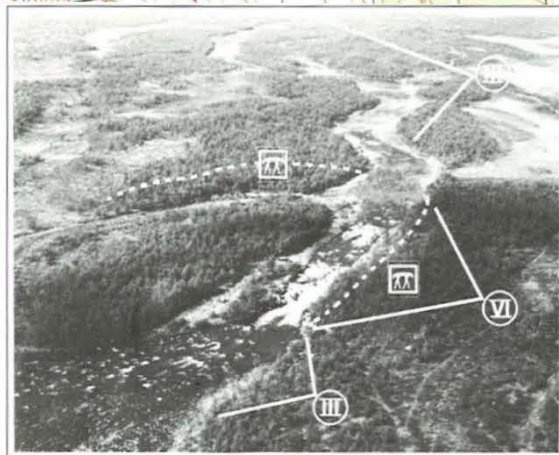

LIETTIKKUIKKA

Liettikkuiikka är en svår fors, som kräver rekognosering.

The rapid Liettikkuiikka is a difficult rapid that needs reconnoitring.

Foto: Lantmäterverket

STUORKÄRTJE

Foto: Lantmäterverket

Stuorkärtje, som betyder "stora fallet", tvingar både kanotister och gummiflottsfröre att bära förbi. Bärningen på södra stranden är något längre, men leder till lugnare vatten.

When approaching the fall Stuorkärtje ("The big fall") you will have to carry your canoe/raft. If you choose the southern shore you will have to carry your equipment a somewhat further distance, but you will reach calmer water.

UNNAKÄRTJE

Foto: Lantmäterverket

Unnakärtje, som betyder "lilla fallet", kör gumiflottsfröre igenom. Kanotister rekommenderas dock att bära förbi på södra stranden. Ett par hundra meter nedanför fallet börjar en svår fors som kräver noggrann rekognosering. Flera vägval finns beroende på vattenstånd.

Rafts can pass the fa Unnakärtje ("The little fall"), but canoeists are recommended to carry the canoe on the southern shore. A couple of hundred metres down the fall starts one very difficult rapid which need a very thorough reconnoitring. You can, however, choose between several different ways depending on the water level.

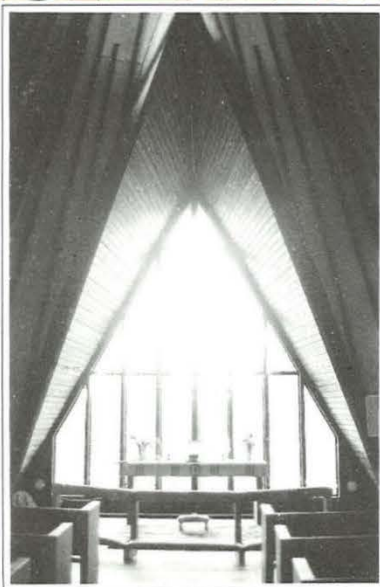

Foto Hans Ericsson

KAITUM KAPELL

I samebyn Kaitum finns ett kapell som tillkommit till minne av FN:s generalsekreterare Dag Hammarskiöld. Han tillbringade mycket tid i Kaitumfjällen med sina goda vänner bland samerna. Kapellet är byggt i form av en samekåta. Det yppersta av samiskt konsthantverk ger kyrkorummet en stram och sakral prägel. Det stora korfönstret ger besökaren en direkt naturkontakt med de växlande årstidernas sköna fjällvärld.

KAITUM CHAPEL

The chapel in the Lappish village Kaitum was built in memory of Dag Hammarskiöld. Secretary General of the United Nations. He often visited this area to relax and spend time together with his Lappish friends. The chapel is built like a Lappish hut. The most excellent works of Lappish arts and crafts decorate the chapel's inside and lends it a severe and sacred character. The large window by the chancel brings the visitor a feeling of being in direct contact with the changing seasons and the majestic mountains outside.

KILLINGI

Killingi är en av Gällivare kommuns äldsta byar. Idag finns där en modern turistanläggning, var man kan äta norrländska maträtter och delta i flottfärder, kanotskola, fisketurer. Övernattning kan ske i de s.k. skolkåtorna. Dessa togs i bruk 1919 och har använts som bostad av samiska barn under skoltiden.

KILLINGI

One of the oldest villages within the Gällivare district is Killingi. Here you can visit the tourist station and try the culinary art of northern Sweden, go rafting, learn canoeing and go on a fishing trip. Accommodation can be arranged in the "school-huts". In 1919 the Lappish school-children began using these huts for accommodation, but nowadays they are only used by the tourists.

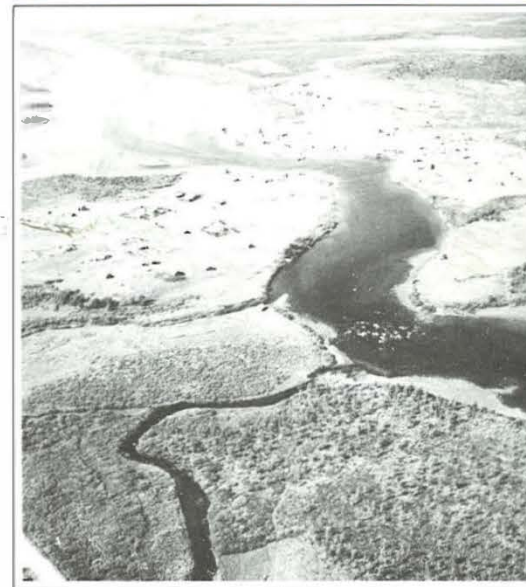
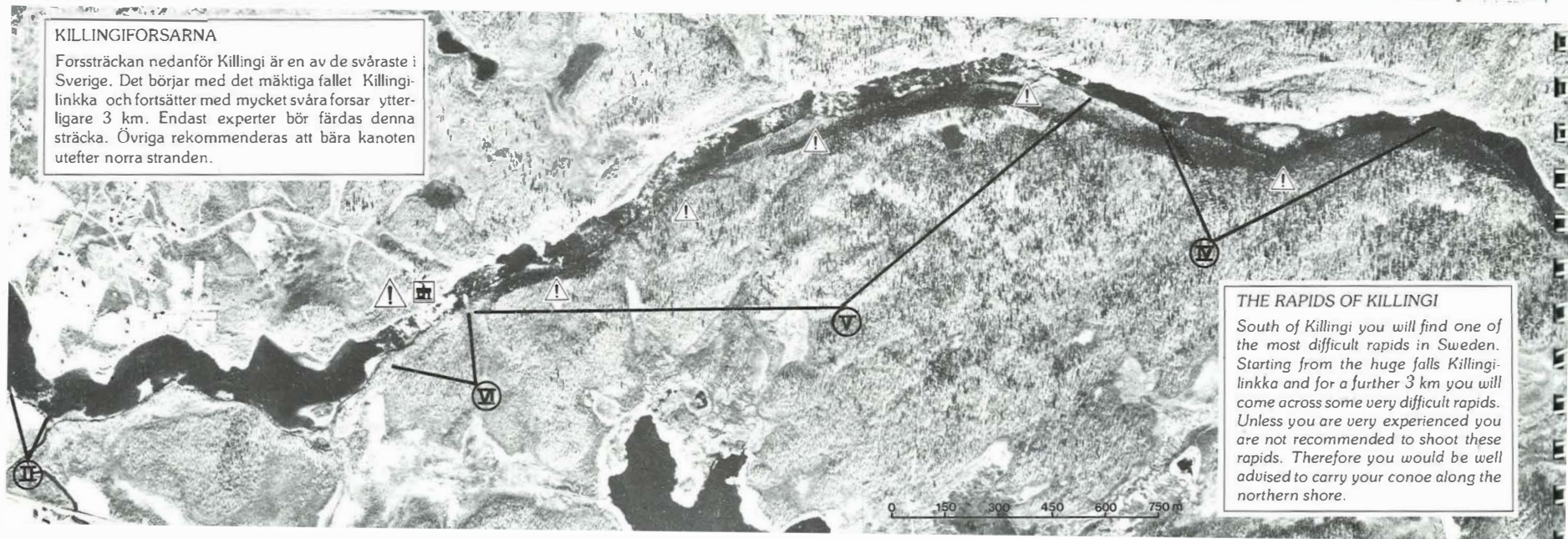
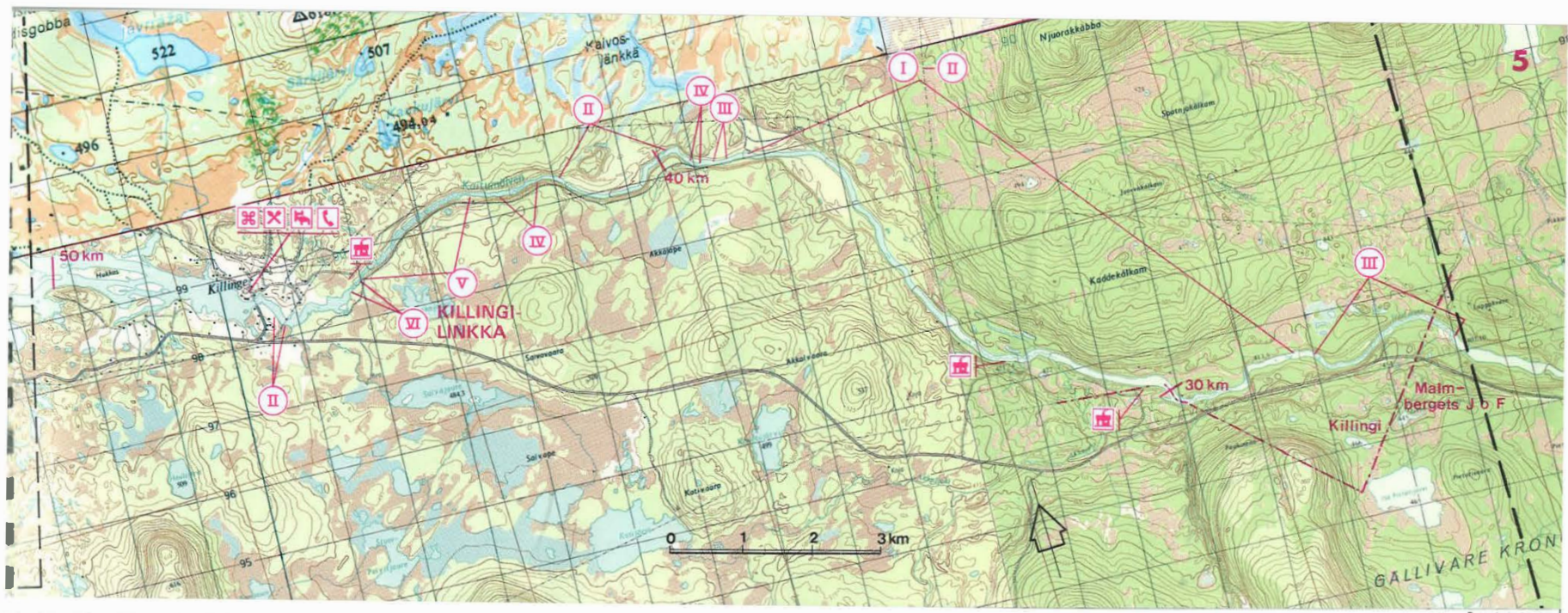
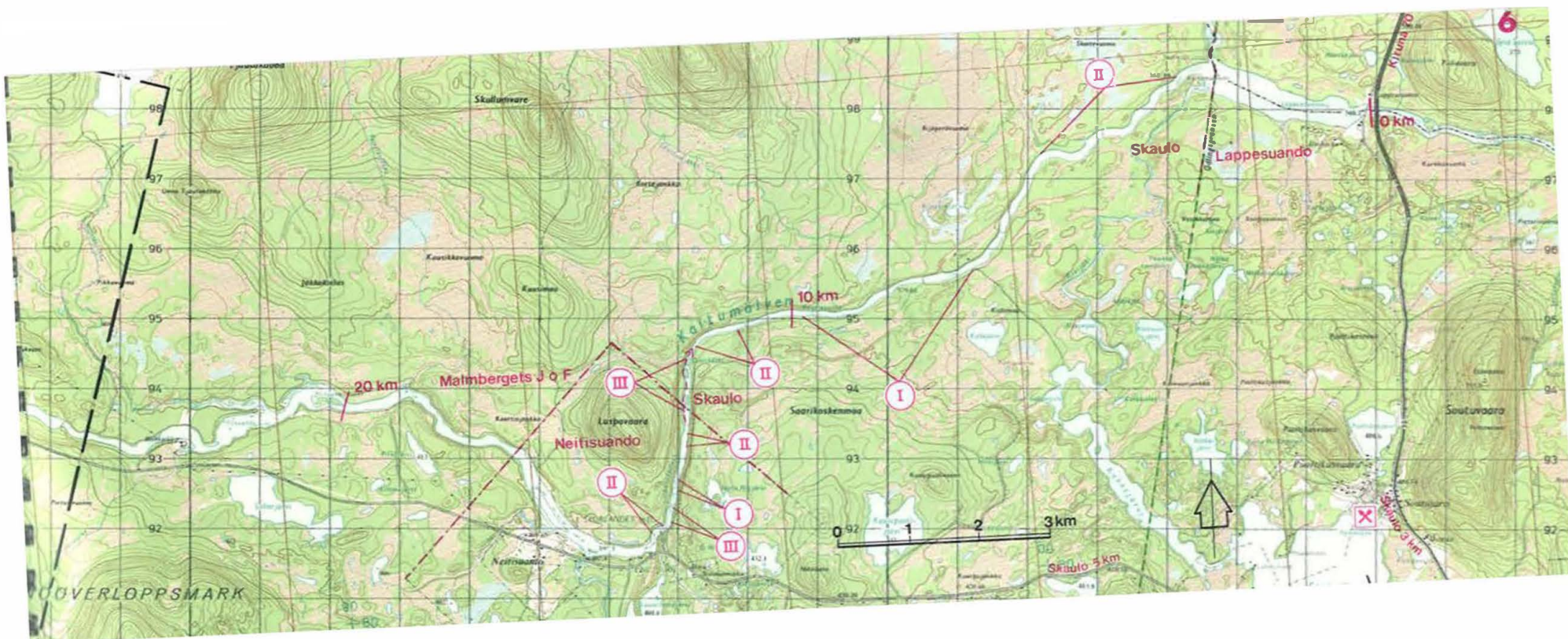

Foto Lantmäterverket

INFÖR KANOTTUREN

Kanotistens utrustning

- Flytväst
- Hjälm (för forspaddling)
- Ombyteskläder och tändstickor, förpackade vattentätt
- Sjukvårdsutrustning
- Myggmedel

Kanotens utrustning

- För- och akterlina (till tågning och förtöjning)
- Reservpaddel, lättåtkomlig under fard
- Åtkomlig livlina (t.ex. Hansalinan)
- Reparationsutrustning
- Kapell (för forspaddling)

Säkerhet

- Lämna färdmeddelande
- Alla i gruppen ska känna till färdvägens svårigheter
- Var minst två kanoter i sällskap för att kunna hjälpa varandra i nödsituationer
- Ta iland och studera forsar. Lita inte enbart på kanotledskartan
- Paddla nära land i sjöar. Du kan mista rörelseförmågan på 5-10 minuter i kallt vatten
- Ha packning fastsurrad i kanoten

Om du kapsejsar

- Ta det lugnt — ingen panik
- Försök att få tag i uppströmsändan av kanoten så du inte kläms mot stenar.
- Håll kvar i kanoten, det är din bästa livräddare, tills du når lugnare vatten
- Rör dig så lite som möjligt i din strävan att nå land, all rörelse i vatten kylar
- Flyt på rygg med fötterna nedströms i vattenytan om du förlorar kontakten med kanoten

ALLEMANSRÄTT

På vattnet

- Du får paddla överallt men stör inte fågel- och djurliv
- Du får bada och gå iland utom vid tomt och brygga

På land

- Du får inte passera storande nära bostadshus eller över mark som kan skadas, t.ex. planteringar eller åkrar med växande gröda

Tältning

- Du får slå upp enstaka tält någon natt på mark som inte ligger nära bostadshus och inte kan skadas
- Tänker man overnatta med en större grupp ska man ha markägarens tillåtelse

Eldning

- Använd i första hand rastplatsernas eldstäder
- Elda inte om det finns risk för skogsbrand
- Elda inte på klippvallar
- Använd nedfallna grenar, kvistar och kottar som bränsle
- Ta inte näver från växande träd

Nedskräpning

- Släng inte skräp och avfall i naturen
- Allt är inte brännbart, Glas, plåtburkar, folie och plast tar du med dig

Fiske

- För att få fiska måste du ha fiskekort.

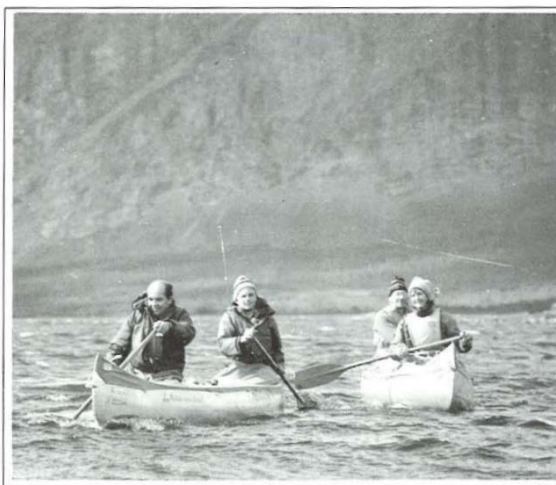

Foto Per-Rune Andersson

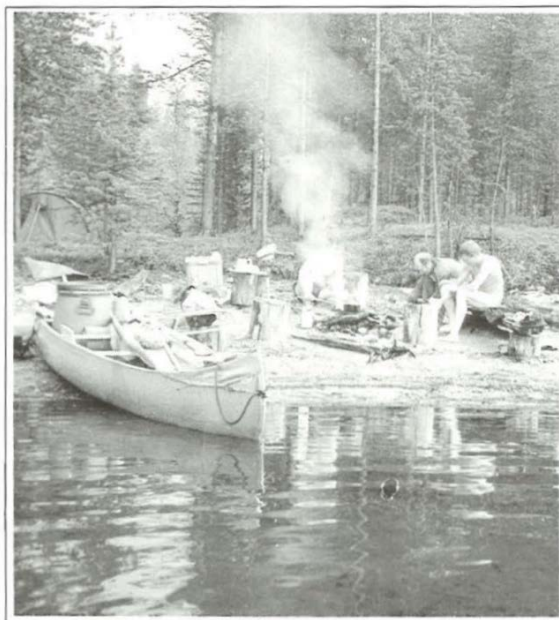

Foto Torsten Turtola

CANOEING

You need the following equipment.

Paddler's Equipment

- Lifejacket
- Helmet (for rapids)
- Spare clothes and matches (wrapped up in a way that they are kept dry)
- First aid-kit
- Insect repellent

Canoe Equipment

- Painters (to move, fasten/anchor)
- Spare paddle, to be kept handy
- Safety rope, to be kept handy as well (e.g. throw-bag)
- Repair-kit
- Spraydeck (for rapids)

Safety

- Leave notification of your paddling route
- All the members of the group must know the difficult parts of the route
- Each group must consist of at least 2 canoes, in case of an emergency situation
- Always inspect the rapids from the shore. Don't trust the route map only
- Paddle near the shore when on the lakes. After 5-10 min. in the cold water you might be incapable of moving
- Use a rope to tie the equipment on to the canoe

If you capsize

- Stay calm — don't panic
- Grab hold of the upstream end of your canoe so you don't get injured by stones
- Hold on to the canoe until you reach calm water. That may save your life
- When trying to get to the shore, do not move more than necessary, because in cold water, movement cools the body further
- Should you lose contact with your canoe float on your back with your legs pointed downstream

EVERYMAN'S RIGHT

On the water

- You are allowed to paddle everywhere but do not disturb birds or animals
- You can swim and go ashore anywhere apart from private land and jetties

On the land

- You must not disturb the property or land or those people living close by — nor damage plantations

Camping

- You can put up your tent for a couple of nights anywhere providing it is not near a house or causes any damages
- Bigger groups wishing to camp overnight should ask the landowner for permission to do so

Building fire

- Use public fireplaces at the restplaces if available
- Don't make fire if there is risk of causing a forest fire
- Use the branches and cones fallen on the ground as fuel
- Don't tear birch-bark from living trees

Litter

- Do not leave your litter all over the countryside
- Litter that cannot be burnt, should be brought back

Fishing

- To be allowed to fish you need a fishing licence